Aan de leden

T.a.v. het college en de raad

Datum
11 november 2026

Ons kenmerk
U202600530
Lbr. 26/046

Telefoon
070-3738393

Bijlage(n)
2

Onderwerp
Model beleidsregels schuldhulpverlening

Geachte leden van college en gemeenteraad,

In deze brief informeren wij u over de introductie van de bijgevoegde geactualiseerde modelbeleidsregels schuldhulpverlening van het programma Verbinden Schuldendomein.

Aanleiding Model beleidsregels schuldhulpverlening
Uw gemeente heeft sinds de inwerkingtreding van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (hierna: Wgs) op 1 juli 2012 de wettelijke taak om schuldhulpverlening te bieden aan inwoners. Een belangrijk uitgangspunt van de Wgs is dat schuldhulpverlening integraal is. Dit betekent dat er bij de schuldhulpverlening aandacht dient te zijn voor zowel financiële problemen van inwoners als de omstandigheden die verband houden met deze financiële problemen.
De geactualiseerde modelbeleidsregels schuldhulpverlening gaan over de invulling van deze taak van het college. Deze versie van de modelbeleidsregels bevat belangrijke actualisaties en aanvullingen ten opzichte van de eerste versie (oktober 2025):

1. Juridische aanscherping van de toegang, weigering en beëindiging van schuldhulpverlening. De bepalingen zijn beter in lijn gebracht met de bevoegdheden van het college op grond van de Wgs en de Awb. Daarbij is onder meer de individuele beoordeling en evenredigheidsafweging verduidelijkt.
2. Verduidelijking van het aanbod en de begeleiding. De verhouding tussen het plan van aanpak en het begeleidingsplan is verduidelijkt. Ook is scherper onderscheid gemaakt tussen financiële begeleiding binnen de schuldhulpverlening en het toeleiden naar flankerende hulp.
3. Voorkomen van herhaling van hogere regelgeving. Bepalingen die rechtstreeks voortvloeien uit de Wgs of andere hogere regelgeving zijn waar mogelijk niet langer in de modelbeleidsregels herhaald. Hiermee wordt aangesloten bij ‘de 100 Ideeën voor de gemeentelijke regelgever’ van de VNG en het uitgangspunt om hogere regelgeving niet onnodig in gemeentelijke regelgeving te herhalen.

4. Actualisering van het schuldhulpverleningstraject. De bepalingen over het eerste gesprek, begeleiding, volgen en nazorg zijn verduidelijkt en waar nodig aangepast aan actuele ontwikkelingen binnen de schuldhulpverlening.

Het is belangrijk dat schuldhulpverlening laagdrempelig en breed toegankelijk is, zodat zoveel mogelijk inwoners er gebruik van maken. Deze modelbeleidsregels dragen bij aan een meer geharmoniseerde basis voor de toegang tot schuldhulpverlening. Ze geven invulling aan de landelijk gedragen ambities rond het gelijktrekken van het schuldhulpverleningsproces en het verhogen van het bereik en de kwaliteit van de gemeentelijke schuldhulpverlening.

De modelbeleidsregels schuldhulpverlening sluiten aan bij de ontwikkelingen rond de bestuurlijke afspraken over de elementen basisdienstverlening schuldhulpverlening die door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), Divosa, de branchevereniging voor financiële hulpverleners (NVVK) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn ondertekend.

Wat betekent dit voor uw gemeente?
De geactualiseerde beleidsregels bieden gemeenten een duidelijk en eenduidig afwegingskader voor de uitvoering van schuldhulpverlening. Ook zorgen ze voor duidelijkheid voor inwoners die recht hebben op schuldhulpverlening.

De beleidsregels maken inzichtelijk wanneer een aanbod voor schuldhulpverlening wordt gedaan, hoe het aanbod tot stand komt en op welke manier de schuldhulpverlening wordt uitgevoerd. Hiermee dragen de beleidsregels bij aan harmonisatie tussen gemeenten, met aandacht voor het perspectief van de inwoner en met oog voor en ruimte voor maatwerk in de uitvoering.

De beleidsregels zijn toekomstbestendig gemaakt door de elementen basisdienstverlening en het inwonersperspectief uit het basisproces van de routekaart Financiële Zorgen erin te verwerken. Hierdoor kan het voorkomen dat er bepalingen in staan die (nog) niet (volledig) aansluiten bij de huidige praktijk van schuldhulpverlening in uw gemeente. Daarvoor is in het model ruimte ingebouwd door middel van een aantal facultatieve bepalingen. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om deze facultatieve bepalingen op een zelfgekozen moment of op een andere wijze op te nemen. Zo bieden de modelbeleidsregels een balans tussen ambities rond het landelijk gelijktrekken, lokale beleidsvrijheid en ontwikkelruimte voor de lokale uitvoering.

Programma Verbinden Schuldendomein

Het schuldendomein is complex en voortdurend in beweging. Dat vraagt veel van gemeenten. Daarom bouwen we met het programma Verbinden Schuldendomein, mede mogelijk gemaakt door een nieuwe subsidie van het ministerie van SZW, samen met gemeenten en ketenpartners verder aan een veerkrachtig schuldendomein.

In de periode 2026-2028 richten we ons op drie actielijnen: (1) schulden voorkomen en klein houden, (2) schuldhulpverlening versterken en (3) mensgerichte invordering. Met een integrale aanpak waarin sociaal incasseren, invordering, vroegsignalering en schuldhulpverlening elkaar versterken, bieden we inwoners sneller perspectief op een duurzame oplossing en versterken we hun bestaanszekerheid.

Onderdeel hiervan is onze inzet op zorgvuldige en mensgerichte invordering van schulden en het tijdig bereiken van inwoners met financiële zorgen om (problematische) schulden te voorkomen, te beperken of op te lossen. Sociaal incasseren en mensgericht invorderen zijn hierin belangrijke speerpunten die we de komende jaren samen met gemeenten willen oppakken, versterken en uitdragen. Gemeenten vervullen hierin een sleutelrol: zij staan het dichtst bij inwoners en kunnen

het startpunt vormen voor een duurzame oplossing. Wij roepen gemeenten daarom op om actief aan te sluiten, ervaringen te delen en samen met ons te bouwen aan deze ontwikkeling.

Wet bescherming inkomen bij beslagleggingen (voorheen Stroomlijning keten voor derdenbeslag)
In 2025 is gestart met de voorbereiding van de Wet bescherming inkomen bij beslagleggingen. Deze wet regelt dat samenloop van beslagen en verrekeningen voor alle beslagleggers zichtbaar is. Zodra sprake is van samenloop, wordt geautomatiseerd informatie opgehaald bij de desbetreffende beslaglegger(s). Wanneer het beslag niet kan worden verhaald (opportuniteitstoets), wordt het beslag niet gelegd. Met de Wbib worden stapeling van beslagen en oploop van kosten voorkomen.

Naar verwachting treedt de wet op 1 juli 2028 in werking. Inmiddels is vanuit de VNG een projectteam ingericht. Vanaf medio eerste kwartaal 2027 start de implementatieondersteuning en informeren we u verder. De implementatieondersteuning Wbib is onderdeel van het programma Verbinden Schuldendomein.

Bijlagen
Deze ledenbrief bevat twee bijlagen:
Bijlage 1. Model beleidsregels
Bijlage 2. Implementatiehandleiding

Vragen
Voor vragen over deze ledenbrief kunt u terecht bij het Klantcontactcentrum van de VNG (070-3738393 of info@vng.nl). Vragen over de voortgang en uitvoering van het programma Verbinden Schuldendomein kunt u stellen aan schulden@vng.nl.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

dr. P.W. Jeroense
Algemeen directeur